

CONNECT

Inclusive open schooling
with engaging and
future-oriented science

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Περιγραφή για τον ιστότοπο:

Τίτλος: **Οι μαθητές βγαίνουν μπροστά υπερασπιζόμενοι το φυσικό περιβάλλον και την ποιότητα ζωής**

Αυτή η καλή πρακτική παρουσιάζει μια πρωτοβουλία ανοιχτής σχολικής εκπαίδευσης μέσω του Connect Horizon 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του «Science with and for Society» (SwafS), που αναπτύχθηκε από το 6ο Γυμνάσιο Πετρούπολης και από τις καθηγήτριες Παναγιώτα Αλεξοπούλου και Αθηνά Καραντίνου από 1/11/2022 έως 15/5/2023. Στις δραστηριότητες συμμετείχαν ως επιστημονικοί σύμβουλοι τρεις Γεωπόνοι, μία Τεχνολόγος Μηχανικός, μία Τοπογράφος και ένας Πολιτικός Μηχανικός. Υποστηρίχθηκε από την Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Κρήτης. Αυτή η πρακτική παρουσιάστηκε αναλυτικά προηγουμένως, όπως μπορείτε να δείτε στη διεύθυνση που παρατίθεται: <http://6gym-petroup.att.sch.gr/autosch/joomla15/images/docs/2023CONNECTVIDEO/%20Connect%20-%200.pdf>

Νοιάζομαι: Οι μαθητές ανησυχούσαν για την υποβάθμιση του Ποικίλου Όρους, βασικού πνεύμονα πρασίνου στη Δυτική Αθήνα που οδηγούσε σε έκπτωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Οι μαθητές που συμμετείχαν στις δραστηριότητες ήταν 14 ετών, 32 στον αριθμό και πήγαιναν στη Β΄ Γυμνασίου.

Μαθαίνω: Οι μαθητές χρησιμοποίησαν γνώσεις σχετικά με τη γεωλογία, τη βιολογία (βιοποικιλότητα και οικοσυστήματα), την αποτύπωση του γεωγραφικού χώρου, την φυτοπαθολογία, τις ανθρώπινες παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας και τις συνέπειές τους, την ανακύκλωση, την ιστορική κληρονομιά (κατάλοιπα αρχαίων κατασκευών στο χώρο), αλλά απέκτησαν και γνώσεις γύρω από τη χρήση ψηφιακών προγραμμάτων για τη δημιουργία οπτικοακουστικών προϊόντων. Οι δεξιότητες που άσκησαν οι μαθητές ήταν μεταξύ άλλων η επεξεργασία ερωτήσεων, η συγκέντρωση στοιχείων, η ανάλυση δεδομένων, η συζήτηση και η κριτική στάση απέναντι σε φορείς της αυτοδιοίκησης (λογοδοσία), ο σχεδιασμός δράσεων, η εξαγωγή συμπερασμάτων, η αυτενέργεια, η ενεργός πολιτότητα, η διάχυση των μηνυμάτων στην κοινότητα.

Δρω: Στο τέλος, οι μαθητές ετοίμασαν βίντεο με τις δράσεις τους, εκτύπωσαν μεγάλη αφίσα που τοιχοκόλλησαν σε όμορα σχολεία, μελέτησαν χάρτες και δημιούργησαν πρόπλασμα με αποτύπωση του ανάγλυφου του Ποικίλου Όρους, σχεδίασαν και κατασκεύασαν εκπαιδευτικό υλικό (επιτραπέζιο παιχνίδι), πραγματοποίησαν δράση / χάπενινγκ στην αυλή του σχολείου για να διαδώσουν το περιβαλλοντικό τους μήνυμα, πήραν συνέντευξη από τον αντιδήμαρχο της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου για τις ευθύνες της πολιτείας και τα έργα ανάπτυξης που θα γίνουν στο μέλλον, έκαναν έρευνα στο πεδίο επισκεπτόμενοι συγκεκριμένους χώρους του Όρους (προσανατολισμός με GPS), δημιούργησαν ψηφιακό φυτολόγιο και επιδόθηκαν σε αγώνα λόγων (προστασία περιβάλλοντος vs οικονομικής ανάπτυξης). Ολοκλήρωσαν τις δραστηριότητες ομαδικά και υποστηριζόμενοι από τις

οικογένειές τους και μέλη της κοινότητας (φορείς, σύλλογο διδασκόντων, οργανισμούς (λ.χ. ΑΣΔΑ), περιβαλλοντικούς συνδέσμους (Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης).

Συμπεράσματα σχετικά με την Ανοιχτή Σχολική Εκπαίδευση: Η δραστηριότητα υπήρξε ενσωματωμένη στο πρόγραμμα σπουδών. Ήταν ιδιαίτερα αξιόλογο και καινοτόμο έργο γιατί έδειξε για πρώτη φορά στους μαθητές πώς μπορούν με τη βοήθεια της επιστήμης και με συντονισμένες ενέργειες να παρέμβουν σε κοινωνικά προβλήματα που αφορούν την κοινότητα και να καταλάβουν ότι η φωνή τους έχει δύναμη. Η ανοιχτή σχολική εκπαίδευση μπορεί να είναι χρήσιμη και για άλλους δασκάλους, επειδή ενεργοποιεί τους μαθητές και τους μαθαίνει πώς να μαθαίνουν, διευρύνοντας παράλληλα τους ορίζοντές τους. Αν για παράδειγμα οι διδάσκοντες αναδείξουν ένα κοινωνικό/περιβαλλοντικό πρόβλημα που απασχολεί την κοινότητα και τους δώσουν την δυνατότητα να σχεδιάσουν δράσεις και να απευθυνθούν σε επιστήμονες και φορείς, οι μαθητές θα αναλάβουν τον έλεγχο της μάθησής τους, και θα τους εκπλήξουν ευχάριστα με το ενδιαφέρον και τις ιδέες τους.

Η αλλαγή/καινοτομία υποστηρίχθηκε από: Διεύθυνση του σχολείου σχολικός σύλλογος/δίκτυο

Τοπική αυτοδιοίκηση Άλλο: περιβαλλοντικούς συνδέσμους και οργανισμούς

Αποτελέσματα μαθητών: Οι μαθητές ήταν πρόθυμοι να συμμετάσχουν και να ερευνήσουν. ενώ υπήρξαν ενθουσιώδεις κατά την καθοδηγούμενη έρευνα στο πεδίο και τον προσανατολισμό στον χώρο. Άκουσαν με προσοχή τους επιστήμονες και διατύπωσαν ερωτήματα. Είχαν πολλές ιδέες για δράσεις και παρακίνησαν και άλλους μαθητές (εκτός της ομάδας) να συμμετάσχουν στις περιβαλλοντικές τους ενέργειες για διάχυση των αποτελεσμάτων στην κοινότητα. Πρόκειται για μια αποθησαυρισμένη πρακτική που θα ανήκει στο μαθησιακό κεφάλαιο των μαθητών και στο μέλλον. Ως παράδειγμα, ένας μαθητής ανέφερε “ποτέ πριν φωτογράφισω τα φυτά και τα λουλούδια για το ψηφιακό μας φυτολόγιο δεν είχα καταλάβει πόσο όμορφα είναι και πόσο μεγάλη ποικιλία υπάρχει στο βουνό. Τα ανακάλυψα μέσα από τη φωτογραφική μηχανή του κινητού μου και από αυτά που μας έδειξε η κυρία Γεωπόνος”.

Αυτή η πρακτική συνέβαλε στην αύξηση της:

ενασχόληση των οικογενειών συμμετοχής των κοριτσιών ευαισθητοποίησης των μαθητών για
με τις επιστήμες στην επιστήμη τη σταδιοδρομία στις φυσικές επιστήμες

Παρακαλώ διευκρινίστε:

οι οικογένειες μοιράστηκαν τον ενθουσιασμό των μαθητών για τις δράσεις τους και για τα όσα ενδιαφέροντα μάθαιναν από τους πολλούς και διαφορετικούς επιστήμονες που στήριξαν το συγκεκριμένο πρόγραμμα/σενάριο. Ομοίως και οι μαθητές εντυπωσιάστηκαν από τις γνώσεις και τα δεδομένα που τους παρουσίασαν οι επιστήμονες και ενδεχομένως αυτό να έχει έναν αντίκτυπο στην επιλογή σταδιοδρομίας τους στο μέλλον.

Επιλέξτε την πιο σχετική φωτογραφία σχετικά με την πρωτοβουλία σας (η οποία θα είναι δημόσια και θα δημοσιευθεί με ανοιχτή άδεια για την αντιπροσώπευση της πρακτικής.

Η ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΙΚΙΛΟΥ ΟΡΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΧΕΡΙ ΟΛΩΝ ΜΑΣ

Μια πρωτοβουλία του
6ου Γυμνασίου Πετρούπολης
(πρόγραμμα Connect)
mail@6gym-petroup.att.sch.gr

Αφίσα μεγάλου μεγέθους. Αποτυπώνει μια δράση των μαθητών όλης της Β΄τάξης που συμμετείχε στον σχηματισμό (με σχολικές τσάντες) του μηνύματος “ΣΩΣΤΕ ΤΟ ΠΟΙΚΙΛΟ”. Το μήνυμα, μέσω της αφίσας που τοιχοκολλήθηκε σε σχολεία και δημοτικά κτίρια διαδόθηκε σε όλη την κοινότητα και είχε ως στόχο να ενεργοποιήσει την περιβαλλοντική συνείδηση των πολιτών και να αναζωπυρώσει το ενδιαφέρον για τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας και τον περιορισμό της ρύπανσης και της όχλησης της πανίδας στο Ποικίλο Όρος, ζητήματα για τα οποία είχαν ενημερωθεί τα παιδιά από τους επιστήμονες και από την επίσκεψή τους στο πεδίο.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΤΑΙΡΟ ΤΟΥ CONNECT που υποστήριξε το σχολείο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	Περιφερειακή Δ/νση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Κρήτης (RDE)
ΧΩΡΑ	Ελλάδα
Όνομα συνεργάτη	Γεώργιος Πανσεληνάς
Περίοδος υλοποίησης	Ημ/νία έναρξης: 1 / 11/2022 Ημ/νία ολοκλήρωσης: 15/5/2023

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ

ΣΧΟΛΕΙΑ	6ο Γυμνάσιο Πετρούπολης
Ονόματα ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (για τα πιστοποιητικά καλών πρακτικών)	Παναγιώτα Αλεξοπούλου Αθηνά Καραντίνου
ΦΥΛΛΟ	
ΜΑΘΗΜΑ (Φυσικές Επιστήμες, Φυσική, Χημεία, Βιολογία, ...)	Βιολογία, Τεχνολογία, Νεοελληνική Γλώσσα.
Πόσα μαθήματα χρησιμοποιήθηκαν στην ανοιχτή σχολική εκπαίδευση;	Δέκα (Βιολογία, Πληροφορική, Τεχνολογία, Νεο/κή Γλώσσα και Λογοτεχνία,, Γεωγραφία, Εικαστικά, Χημεία, Οικιακή Οικονομία, Ιστορία))
Τίτλος πηγής ανοιχτής σχολικής εκπαίδευσης που χρησιμοποιήθηκε	Λανθασμένες επιλογές φυτών στις δράσεις αναδάσωσης επηρεάζουν αρνητικά τον δασικό πλούτο (από την έρευνα στο πεδίο)
Τύπος εκπαιδευτικού σεναρίου επιστημονικών δράσεων (δομημένο ή ανοιχτό σενάριο)	Δομημένο σενάριο.
Ενότητες προγράμματος σπουδών	Νεοελληνική Λογοτεχνία: Ο άνθρωπος και η φύση. Νεοελληνική Γλώσσα: Βιώνοντας προβλήματα της σύγχρονης ζωής. Γεωλογία – Γεωγραφία: Χάρτες, Το φυσικό ανάγλυφο στην Ευρώπη. Οικιακή Οικονομία: Οικολογία και κατοικία (Φυσικοί πόροι, Οικολογική κρίση, Κατοικία - Ρύπανση - Αντιρρύπανση). Βιολογία: Οι οργανισμοί στο περιβάλλον τους. Χημεία: Ρύπανση του εδάφους, του νερού, του αέρα. Ιστορία: Περσικοί πόλεμοι (κατόπτευση του Στενού της Σαλαμίνας απο Ποικίλο όρος)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ

Τάξη	Β' Γυμνασίου
Ηλικία (μέσος όρος)	14 ετών.
Πλήθος μαθητών που συμμετείχαν	32
Πλήθος μαθητών που ολοκλήρωσαν το εκπαιδ. σενάριο επιστημ. δράσεων	32

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ:

Όνομα	<ul style="list-style-type: none"> • Γεωργόπουλος Παναγιώτης. • Σκαλιστήρας Αθανάσιος • Καραγιάννης Σταύρος • Καραντίνου Αθηνά • Σασσάλου Βασιλική
-------	---

	<ul style="list-style-type: none">• Ξυδιά Αφροδίτη
Πεδίο	<ul style="list-style-type: none">• Γεωπόνος, Εκπρόσωπος Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ)• Πολιτικός Μηχανικός και Αντιδήμαρχος της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου• Μηχανολόγος-Μηχανικός, εκπρόσωπος της Οικολογικής Εταιρείας Ανακύκλωσης• Γεωπόνος• Τεχνολόγος-Γεωπόνος• Τοπογράφος-Μηχανικός

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

01. Πώς χρησιμοποιήσατε εσείς (οι εκπαιδευτικοί) τους ανοιχτούς εκπαιδευτικούς πόρους; Θα μπορούσατε να περιγράψετε τι κάνατε στα μαθήματά σας;

Δραστηριότητες Μαθητών με τους επιστήμονες:

Οι επιστήμονες παρουσίασαν τα θέματά τους επιδιώκοντας την αλληλεπίδραση με τους μαθητές. Έτσι άλλοτε έθεταν ερωτήματα και άλλοτε χρησιμοποιούσαν πολυτροπικές πηγές για να δείξουν και να περιγράψουν καταστάσεις. Ορισμένοι έφεραν στο σχολείο όργανα μέτρησης και καλούσαν τους μαθητές να τα δοκιμάσουν (τοπογράφοι) ή χάρτες της περιοχής που αποτύπωναν την εξέλιξη του αστικού ιστού, το αστικό και περιαστικό πράσινο κλπ. Κατά την έρευνα στο πεδίο ο συνοδός επιστήμονας έδειξε στους μαθητές τα διαφορετικά είδη χλωρίδας και ασθένειες των φυτών, μίλησε για το μικροκλίμα της περιοχής ενώ οι μαθητές αποτύπωναν με τα κινητά τους δείγματα της χλωρίδας και αναζητούσαν σχετικό υλικό στο διαδίκτυο, σχηματίζοντας το ψηφιακό τους φυτολόγιο. Επίσης ο ίδιος μετέφερε πυξίδα και GPS δείχνοντας τρόπους προσανατολισμού στον ανοιχτό χώρο.

Δραστηριότητες Μαθητών με τις οικογένειές τους:

Οι μαθητές συζήτησαν με τις οικογένειές τους για τον αντίκτυπο που είχε το ζήτημα που πραγματεύονταν στην ποιότητα ζωής των πολιτών, καθώς και θέματα που σχετίζονταν με την απόδοση ευθυνών. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι συζητήσεις αποτυπώνονταν εν είδει συνέντευξης ή ως απαντήσεις σε ερωτηματολόγιο.

02. Πώς χρησιμοποίησαν οι μαθητές σας τις πηγές του CONNECT; Έχετε (ή θα μπορούσατε να περιγράψετε) δείγματα καλύτερων επιστημονικών δράσεων (για τον ιστότοπό μας/ανταμοιβές);

Κάποιο παράδειγμα του τι ετοίμασαν οι μαθητές;

Οι μαθητές συμβουλευτήκαν χάρτες του Ποικίλου όρους από το αρχείο του δήμου, προχώρησαν σε μετρήσεις και κατασκεύασαν ένα πρόπλασμα/μακέτα το Όρους, με τη χαρακτηριστική του βλάστηση.

**Διαφάνεια; Αφίσα; Βίντεο;
(Προσθέστε μία εικόνα εάν είναι δυνατόν)**

Οι μαθητές φωτογράφισαν, βιντεοσκόπησαν, κατασκεύασαν:

- Επιτραπέζιο παιχνίδι με ερωτήσεις σχετικές με την βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα του Ποικίλου Όρους.
- Πρόπλασμα/μακέτα του βουνού με βάση χάρτες και μετρήσεις κλίμακας.
- Ψηφιακό φυτολόγιο.
- Δράση - μήνυμα με σχολικές τσάντες στη αυλή του σχολείου.
- Αφίσα (βλ. παραπάνω) την οποία τοιχοκόλλησαν σε σχολεία και δημοτικά κτίρια.
- Βίντεο (https://drive.google.com/file/d/1hs7z5Klr_xWPkt5Q258JxDHa1i4OVFKC/view)

03. Πόσο καλά ανταποκρίθηκαν στις ανάγκες σας οι πόροι του εκπαιδευτικού σεναρίου επιστημονικής δράσης;

Παράδειγμα που να σχετίζεται με το σχολικό πρόγραμμα σπουδών:

Το εκπαιδευτικό σενάριο ήταν πολύ καλά δομημένο και, με μικρές προσαρμογές λόγω της στόχευσης σε άλλο σημείο ενδιαφέροντος (Ποικίλο Όρος), λειτούργησε πολύ καλά.

Παράδειγμα: Στο κεφάλαιο της Νεοελληνικής Γλώσσας που αφορά τα προβλήματα της σύγχρονης ζωής, τέθηκε το θέμα του περιορισμού του περιβαλλοντικού πρασίνου και βιωματικά οι μαθητές επικεντρώθηκαν στο ζήτημα του τοπικού πνεύμονα πρασίνου που κινδυνεύει. Στο μάθημα της Βιολογίας επίσης, στο κεφάλαιο για τους “οργανισμούς και το περιβάλλον τους” μίλησαν για την πανίδα της περιοχής μας, τα είδη που απειλούνται και συναφή ζητήματα.

Εμπλοκή των μαθητών:

Οι μαθητές ανταποκρίνονταν καθώς τα όσα έμαθαν από τους επιστήμονες ήταν επίκαιρα και τους είχαν κάνει εντύπωση. Έτσι υπήρχε συμμετοχή, ανταλλαγή απόψεων και εμπλοκή.

Ενδιαφέρον και εμπιστοσύνη των μαθητών για την επιστήμη:

Η επαφή με τους επιστήμονες (πρωτοφανής για τους μαθητές σε τέτοια έκταση) τους εντυπωσίασε και τους έκανε να αντιμετωπίζουν με εκτίμηση τους φορείς αυτών των γνώσεων και δεξιοτήτων. Η εμπάθυνση επίσης στα ζητήματα που προσφερε η ενδεδειγμένη παρουσίασή τους, ζητήματα τα οποία προηγουμένως δεν είχαν αντιληφθεί, ενίσχυσε το ενδιαφέρον και την εμπλοκή τους με την επιστημονική γνώση.

04. Πόσο εύκολο ή δύσκολο ήταν να χρησιμοποιηθούν οι πόροι του εκπαιδευτικού σεναρίου επιστημονικής δράσης;

Θέματα που να σχετίζονται με υλικά, διαδικασίες, πίεση από την αλληλεπίδραση με το πρόγραμμα σπουδών:

Το εκπαιδευτικό σενάριο συνδυάστηκε άνετα με το πρόγραμμα σπουδών. Τα υλικά που χρειάστηκαν οι μαθητές καλύφθηκαν οικονομικά από το σχολείο. Υπήρξε επίσης μέριμνα ώστε να διατεθούν ώρες για τις συναντήσεις με τους επιστήμονες και την έρευνα στο πεδίο. Για το σχεδιασμό των κατασκευών και των δράσεων οι μαθητές αφιέρωσαν τμήμα του ελεύθερου χρόνου τους..

05. Ποια ήταν τα οφέλη από την εφαρμογή του εκπαιδευτικού σεναρίου επιστημονικών δράσεων για τους μαθητές σας;

Περιγράψτε τα αποτελέσματα των μαθητών στις επιστημονικές τους δράσεις που σχετίζονται με:

ΓΝΩΣΕΙΣ

Για την βιοποικιλότητα, τα οικοσυστήματα και την αλληλεπίδρασή τους. για την αποτύπωση του γεωγραφικού χώρου και τη σημασία της χαρτογραφίας, για τους τρόπους αναδάσωσης και τη σημασία του πρασίνου, για το μικροκλίμα της περιοχής, για τρόπους προσανατολισμού στο χώρο.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Αυτενέργεια, συνεργασία, βιωματική προσέγγιση, διερεύνηση, ανάπτυξη προβληματισμού, αναζήτηση απαντήσεων, πειραματισμός με υλικά και κατασκευές, επινόηση ευφάνταστων δράσεων με κοινωνικό αντίκτυπο.

ΣΤΑΣΕΙΣ

Επίδραση στο αξιακό σύστημα των μαθητών, στις πεποιθήσεις και τις στάσεις τους: σεβασμός του φυσικού περιβάλλοντος (χλωρίδας και πανίδας) και της πολιτιστικής του κληρονομιάς (κατάλοιπα παλαιών κατασκευών - Ιερά Οδός). Εμπλοκή σε πραγματικά κοινωνικά προβλήματα και ανάπτυξη αισθήματος ευθύνης. Άσκηση στην ενεργό πολιτότητα.

06. Ποιες ήταν οι προκλήσεις της χρήσης εκπαιδευτικών σεναρίων επιστημονικών δράσεων για τους μαθητές σας?

Κύριες προκλήσεις που αντιμετώπισαν οι μαθητές (Παρακαλώ επιλέξτε όλα όσα ισχύουν):

- Δύσκολο ...
- Μεγάλη διάρκεια
- Βαρετό ...
- Άλλο (Παρακαλώ προσδιορίστε): ...

07. Ποιες δραστηριότητες λειτούργησαν καλά με το πρόγραμμα σπουδών;

Τι βοήθησε τα παιδιά να επιτύχουν τους μαθησιακούς στόχους:

Η βιωματική διάσταση του προβλήματος και η εκτεταμένη ενημέρωση από τους επιστήμονες ενεργοποίησαν τη θέληση των παιδιών να ασχοληθούν με ποικίλους τρόπους με το ζήτημα που πραγματεύονταν. Ενσωμάτωσαν τέτοιες δράσεις στο μάθημα της ημέρας, εμμένοντας κυρίως σε δραστηριότητες που περιείχαν πολυτροπικά στοιχεία ή που περιείχαν αυτενέργεια ή έρευνα στο διαδίκτυο στο εργαστήριο Πληροφορικής. Οι κατασκευές και οι ευφάνταστες δράσεις ήταν επίσης πολύ δημοφιλείς.

08. Ποιες δραστηριότητες δεν λειτούργησαν καλά με το πρόγραμμα σπουδών;

Οτιδήποτε θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά ή να αποφευχθεί:

Θα μπορούσε να υπάρξει μεγαλύτερη επαφή με το φυσικό περιβάλλον, με μια δεύτερη ενδεχομένως επίσκεψη με διαφορετικούς στόχους, καθώς από αυτές τις δράσεις αντλήθηκε το μεγαλύτερο όφελος για τους μαθητές.

